

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและบรรณารักษ์ห้องสมุดต่อการบริหารงานห้องสมุดโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาญจนบุรี เขต 4 โดยผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางการดำเนินการวิจัยตามระเบียบวิธีวิจัยซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นผู้บริหารโรงเรียน 94 คน และบรรณารักษ์ห้องสมุด 94 คน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาญจนบุรีเขต 4 จำนวน 94 โรงเรียน ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 รวมประชากร 188 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นผู้บริหารโรงเรียนและบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาญจนบุรี เขต 4 และมีการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan อ้างถึงใน วาโร เฟ็งสวัสต์, 2551, หน้า 191) โดยการเทียบจำนวนตามสัดส่วนขนาดของโรงเรียน และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่ มีผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 2 คน ผู้บริหาร 1 คน และบรรณารักษ์ 1 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 152 คน ความเชื่อมั่น 95 % ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 ขนาดโรงเรียนและกลุ่มตัวอย่าง

ขนาด โรงเรียน	จำนวน โรงเรียน	ประชากร		กลุ่มตัวอย่าง (คน)	
		ผู้บริหาร	บรรณารักษ์	ผู้บริหาร	บรรณารักษ์
เล็ก	35	35	35	28	28
กลาง	41	41	41	33	33
ใหญ่	18	18	18	15	15
รวม	94	94	94	76	76
		188		152	

ที่มา : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาญจนบุรี เขต 4, 2553

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหารและบรรณารักษ์ห้องสมุดต่อการบริหารงานห้องสมุด โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาญจนบุรี เขต 4 ซึ่งนำมาจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2552 หน้า 8-21 โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม โดยตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับเพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงานและขนาดโรงเรียน มีลักษณะเป็นแบบตรวจรายการ (Check lists)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารและบรรณารักษ์ห้องสมุดต่อการบริหารงานห้องสมุด โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาญจนบุรี เขต 4 ด้านผู้บริหาร ด้านบรรณารักษ์ ด้านครูผู้สอน ด้านผู้เรียน และด้านทรัพยากรสารสนเทศเป็นแบบลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามวิธีการของ ลิเคิร์ต (Likert) ได้กำหนดค่าของคะแนนดังนี้

- 5 หมายถึง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานห้องสมุดในระดับเหมาะสม “มากที่สุด”
- 4 หมายถึง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานห้องสมุดในระดับเหมาะสม “มาก”
- 3 หมายถึง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานห้องสมุดในระดับเหมาะสม “ปานกลาง”
- 2 หมายถึง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานห้องสมุดในระดับเหมาะสม “น้อย”
- 1 หมายถึง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานห้องสมุดในระดับเหมาะสม “น้อยที่สุด”

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบและปลายเปิด (Open ended questionnaires) เกี่ยวกับข้อเสนอแนะ ให้ผู้ตอบได้แสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหารและบรรณารักษ์ห้องสมุดต่อการบริหารงานห้องสมุด โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา กาญจนบุรี เขต 4

การสร้างเครื่องมือ

เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้ บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ผู้วิจัยได้กำหนดการสร้างเครื่องมือตามขั้นตอนดังนี้

1. ใช้เกณฑ์มาตรฐานห้องสมุดและตัวบ่งชี้ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552, หน้า 8)

2. นำเครื่องมือที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบแก้ไขและปรับปรุงให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ในการวิจัยครั้งนี้ พร้อมทั้งกำหนดขอบเขตและรูปแบบให้สมบูรณ์

3. นำเครื่องมือไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่านตรวจสอบเรื่องความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content validity) โดยใช้วิธีหาค่า IOC (index of item objective congruence) ว่าสอดคล้องกับวัตถุประสงค์มากน้อยเพียงใด

4. นำแบบทดสอบที่ผู้เชี่ยวชาญได้ตรวจสอบแล้วไปทดลองกับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ซึ่งมีคุณลักษณะและคุณสมบัติใกล้เคียงกับกลุ่มประชากรในการเก็บข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้เพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (วาโร เห่งสวัสดิ์, 2551, หน้า 260) โดยใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.95

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้ดำเนินไปอย่างถูกต้องตรงตามระเบียบของทางราชการ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. ขออนุญาตเก็บข้อมูลจากโครงการบัณฑิตของมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรีถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 4 เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลจาก

สถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างพร้อมแบบสอบถามเท่ากับจำนวนกลุ่มตัวอย่างใส่ของอย่าง
เรียบร้อยพร้อมทั้งชี้แจงกลุ่มตัวอย่าง ให้ปัดฝุ่นของแบบสอบถามเรียบร้อยแล้วและนัดวันที่จะ
จัดเก็บแบบสอบถาม

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามส่งให้กับโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 152 ฉบับ
3. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง พร้อมตรวจสอบความถูกต้อง
4. ผู้วิจัยได้แบบสอบถามกลับคืนมา 152 ฉบับ คิดเป็น ร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ โดยการนำข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้รับ
มาจัดทำข้อมูล โดยการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม และวิเคราะห์ข้อมูลโดย
ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้ (วาโร เฟิงส์วาศดี, 2551, หน้า 454)

1. แบบสอบถามตอนที่ 1 หาค่าความถี่และค่าร้อยละ

2. แบบสอบถามตอนที่ 2 สรุปความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและบรรณารักษ์
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 ต่อการบริหารงานห้องสมุด
โรงเรียน โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และใช้เกณฑ์ในการแปล
ความหมายและค่าเฉลี่ยดังนี้ (วาโร เฟิงส์วาศดี, 2551, หน้า 454)

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.51 – 5.00 หมายถึง มีระดับปฏิบัติการบริหารงานห้องสมุดมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 – 4.50 หมายถึง มีระดับปฏิบัติการบริหารงานห้องสมุดมาก

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 2.51 – 3.50 หมายถึง มีระดับปฏิบัติการบริหารงานห้องสมุดปานกลาง

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.51 – 2.50 หมายถึง มีระดับปฏิบัติการบริหารงานห้องสมุดน้อย

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00 – 1.50 หมายถึง มีระดับปฏิบัติการบริหารงานห้องสมุดน้อยที่สุด

3. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและบรรณารักษ์ต่อการบริหารงานห้องสมุด
โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 จำแนกตาม ตำแหน่ง
หน้าที่ในการปฏิบัติงาน เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน โดยใช้การ
ทดสอบ t-test ชนิดกลุ่มตัวอย่างเป็นอิสระจากกัน (Independent Samples)

4. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและบรรณารักษ์ต่อการบริหารงานห้องสมุด
โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 ต่อการบริหารงาน
ห้องสมุดโรงเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว

(One Way ANOVA) ดำเนินการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ตามวิธีของเชฟเฟ (Scheffé) ในกรณีที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

5. แบบสอบถามตอนที่ 3 แจกแจงความถี่ จัดอันดับ และรายงานในรูปตาราง

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลในการทำวิจัยครั้งนี้ ผู้ทำวิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ดังนี้

1. สถิติเชิงบรรยาย (Descriptive Statistics) ค่าร้อยละ (Percentage) โดยคำนวณจากสูตร (วาโร เฟิงส์วัตส์, 2551, หน้า 295)

$$\text{สูตร } P = \frac{f}{n} \times 100$$

เมื่อ P แทน ค่าร้อยละ
 f แทน จำนวนที่ต้องการหาค่าร้อยละ
 n แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

1.1 ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) โดยคำนวณจากสูตร (วาโร เฟิงส์วัตส์, 2551, หน้า 284)

$$\text{สูตร } \bar{x} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ $\bar{x}$ แทน ค่าเฉลี่ย
 $\sum X$ แทน ผลรวมของข้อมูล
 n แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

1.2 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยคำนวณจากสูตร (วาโร เฟิงส์วัตส์, 2551, หน้า 296)

$$\text{สูตร } S.D. = \sqrt{\frac{\sum (x - \bar{x})^2}{n - 1}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของความแตกต่างทั้งหมด
	n	แทน	จำนวนข้อมูลทั้งหมด

2. ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

2.1 หาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา พิจารณาความสอดคล้องระหว่างแบบทดสอบกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมให้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านเนื้อหาวิชาแต่ละคนพิจารณาความสอดคล้องโดยคำนวณจากสูตร (วาโร เฟ็งสวัสดิ์, 2551, หน้า 245)

$$\text{สูตร } IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้อง
	R	แทน	คะแนนความคิดเห็น
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2.2 หาค่าความเชื่อมั่นของมาตราส่วนประมาณค่าใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) โดยคำนวณจากสูตร (วาโร เฟ็งสวัสดิ์, 2551, หน้า 260)

$$\text{สูตร } \alpha = \frac{K}{K-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ในที่นี้คือค่าความเชื่อมั่น
	S_i^2	แทน	ผลรวมของค่าความแปรปรวนในแต่ละข้อ
	S_t^2	แทน	ค่าความแปรปรวนรวมของคะแนน
	K	แทน	จำนวนข้อของแบบสอบถาม

3. สถิติเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย โดยหาค่า t-test (Independent) โดยคำนวณจากสูตร (วาโร เฟ็งสวัสดิ์, 2551, หน้า 334-335)

$$\text{สูตร} \quad t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{(n_1 - 1)S_1^2 + (n_2 - 1)S_2^2}{n_1 + n_2 - 2} \left[\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right]}}$$

$$df = n_1 + n_2 - 2$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t-distribution
	$\bar{X}_1$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 1
	$\bar{X}_2$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 2
	S_1^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 1
	S_2^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 2
	n_1	แทน	จำนวนของกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มที่ 1
	n_2	แทน	จำนวนของกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มที่ 2

4. สถิติเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way ANOVA) โดยคำนวณจากสูตร (วารุ เฟ็งสวัสดิ์, 2551, หน้า 344)

$$\text{สูตร} \quad F = \frac{MS_b}{MS_w} \quad dfb = k-1, \quad dfw = n-k$$

เมื่อ	F	แทน	ค่าที่ใช้ในการพิจารณา F - distribution
	MS_b	แทน	ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม (mean square between groups)
	MS_w	แทน	ความแปรปรวนภายในกลุ่ม (mean square within groups)

กรณี ที่ค่า F มีนัยสำคัญทางสถิติทำการเปรียบเทียบพหุคูณ เพื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่าง 2 กลุ่ม โดยวิธีของ เชฟเฟ้ (Sheffe) โดยคำนวณจากสูตร (วารุ เฟ็งสวัสต์, 2551, หน้า 349)

$$\text{สูตร } S = \sqrt{F_{(\alpha, df_b, df_w)} (K-1)} \sqrt{MS_w \left(\frac{1}{n_i} + \frac{1}{n_j} \right)}$$

เมื่อ S	แทน	ค่าวิกฤติแบบเชฟเฟ้
$F_{(\alpha, df_b, df_w)}$	แทน	ค่าวิกฤติ F ที่ระดับนัยสำคัญ α , $df_b = k-1$ และ $df_w = n-k$
MS_w	แทน	ค่าความคาดเคลื่อนของความแปรปรวนภายในกลุ่ม
n_1	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1
n_2	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 2